

Puntal de la Nova Cançó, és l'esteta de la paraula i de la música catalanes

ECOMÚSICS

RAFAEL

DE TERRA ENDINS, DE MAR ENLLÀ

SUBIRACHS

cançó eterna, paraula i música

XAVIER BORRÀS → PERIODISTA

Acavall entre el Vic natal (1948), el call barceloní i la costa empordanesa, Rafael Subirachs i Vila és el veritable esteta de la paraula i de la música catalanes. La seva formació, pouada ja en l'arrel paterna, el va dur a exercir de *puer cantor* a la cèlebre Escolania de Montserrat i de ben jove va esdevenir un dels puntals d'Els Setze Jutges, el grup de nova cançó compromesa amb les llibertats democràtiques durant la Dictadura franquista. A partir dels anys vuitanta, amb els estudis musicals perfeccionats, Subirachs va encetar la seva segona cursa professional com a compositor d'obres dramaticomusicals i ha compaginat l'activitat com a concertista de música clàssica al piano –especialment de música de cambra catalana– amb la direcció de cors, a més d'exercir la seva habi-

tual activitat com a cantautor i intèrpret de música popular, antiga i moderna.

La seva obra és cabdal i imprescindible en l'actual panorama de la música contemporània catalana en el qual, tret de comptades excepcions, regna gairebé en exclusiva l'adotzenament i la mediocritat de la tabola i el soroll divers. El llenguatge musical d'en Subirachs beu directament del noucentisme i del modernisme català, dels quals fa brollar l'arrel melòdica de la tradició que subordina a la declamació textual i a la figuració expressiva. El seu treball de recerca poètica i musical ha produït obres impressionants, com *la Cançó de la Terra* (2000) –sobre textos de Jacint Verdaguer–, una oratori dramaticomusical no apte per a la vulgaritat, la contaminació musical i la ignorància imperants arreu. (Més teca a www.subirachs.com.)

OPUS

1r opus. La Nova Cançó

- 1. LES MEVES PRIMERES CANÇONS, 1964-68**, del període d'Els Setze Jutges.
- 2. CANÇONS DE L'ESTAMPA POPULAR**, cançó social i política, 1968, cicles de cançons populars modernes sobre textos dels poetes Miquel Martí i Pol, Magda Bosch i Rafael Subirachs.
- 3. CANÇONS D'AMOR, 1968-1987**, cicle sobre poesies de Joan Salvat-Papasseit.
- 4. BAC DE RODA, 1973-1975**, primer cicle de cançons populars catalanes.
- 5. SI COM L'INFANT QUAN APRÈN DE PARLAR, 1976-1977**, cicle de cançons sobre poesies del Segle d'Or català (s. XIV), textos de Francesc de la Via, Jordi de Sant Jordi i Ausiàs March.
- 6. EL COMTE ARNAU, 1983-1984**, segon cicle de cançons populars catalanes.
- 7. CANÇONS A LLOURE**, cançons sense classificar.

2n opus. Música de cambra per a cant i piano

- 1. EXEUNT PERSONAE, 1968-1969**, cicle de cançons sobre poesies de Gabriel Ferrater.
- 2. CINQ ESGRAFIATS A LA MATEIXA PARET, 1974**, cicle de cançons dramàtiques per a veus greus, mezzo o contralt, baríton o baix amb acompanyament de piano, sobre l'obra homònima en poesia de Miquel Martí i Pol.
- 3. CANTS DE LA PARTENÇA, L'ABSENCIA I EL RETORN, 1989-1992**, tres cicles de cants amb un pròleg i un epíleg, CANTS DE LA JOIA 1 i 2 respectivament, per a quintet vocal (soprano, contralt, tenor, baríton i baix) i piano, sobre poesies de Carles Riba.
- 4. CANTS D'ABELONE, 1984**, obra musical i dramàtica per a una contralt amb acompanyament de piano sobre l'obra homònima en poesia de Joan Vinyoli i amb un cant introductor del poeta romàntic alemany Rainer Maria Rilke, traduït al català per Joan Vinyoli

3r opus. Música coral i música simfònica

- 1. CANTS SOLTS, 1981-1988**, a capella, per a cor mixt.
- 2. COLORS, 1981**, cinc cants per a cor

- mixt sobre poesies de Miquel Martí i Pol.
- 3. PASSEIG D'ANIVERSARI, 1985-1995**, obra musical i dramàtica en tres actes per a cor mixt, baríton solista i piano sobre l'obra homònima en poesia de Joan Vinyoli.
 - 4. VERDAGUER: CANÇÓ DE LA TERRA, 1995**, obra musical i dramàtica per a cor mixt, quatre cantants de música popular, orquestra de corda, música electrònica, piano, arpa i percussió sobre poesies de Jacint Verdaguer.

4t opus. Música especulativa instrumental (1978-1983)

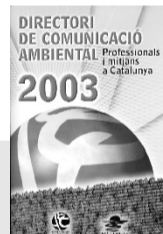
- 1. PECES SIMPLES**, per a piano solo.
- 2. PECES COSMIQUES**, per a piano solo.
- 3. PECES SORDES**, per a quintet de metalls.
- 4. TRIO BELA**, homenatge a Bela Bartok, per a clarinet, violí i piano.
- 5. QUARTET PER A CLARINETS.**
- 6. MUSICA CELESTA**, per a celesta, arpa, percussió, dos violoncels i dos contrabaixos.
- 7. PARAFONIA 1986**, In memoriam Mikel Zabalza, per a un carilló i cinc percussions al voltant del públic.
- 8. CADÈNCIA, LA SAGRADA FAMÍLIA - HOMENATGE A ANTONI GAUDÍ**. Per a vint-i-un instruments de vent d'una banda simfònica.
- 9. EIXARM DE PLUJA PER A CORDES, 1989**, per a quartet o orquestra de corda.

5è opus. Obra dramàtica musical

- 1. NAUFRAGS, 1988**, espectacle musical d'acció dramàtica i danses sobre un text recitatiu cantat. Per a un grup de música clàssica àrab, un grup de música de cambra, un grup de música popular moderna, mitjans electroacústics i noves tecnologies.
- 2. NABÍ, 1990-1997**, set quadres-cants dramàtics amb reducció per a cant i piano, sobre l'obra homònima en poesia de Josep Carner.
- 3. CANTS D'ABELONE, 1986**, quinze cants dramàtics en un sol acte, per a contralt i orquestra sobre l'obra homònima en poesia de Joan Vinyoli.

6è opus. Música incidental

Música per a teatre, dansa, cinema, exposicions d'arts plàstiques..., i altres ocasions.

LLIBRES

OBLITS I CENSURA EN EL DIRECTORI DE COMUNICACIÓ AMBIENTAL

El Departament de Medi Ambient del Govern de CiU va donar una subvenció per a la redacció de l'anomenat *Directori de Comunicació Ambiental de Catalunya* a l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC). Aquest treball ha estat editat per Rubes amb paper ecològic 100% lliure de clor (el que no vol dir paper reciclat, com seria sostenible). La publicació ha estat editada amb la supervisió de l'anomenat Grup d'Informació Ambiental (GIA) de l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC), creada el febrer de 1997. Joaquim Elcacho, que coordina el suplement setmanal de medi ambient del diari *Avui*, escriu en el pròleg: «Vint anys enrere, alguns periodistes (*quins?*) treballaven per fer-se un forat en una especialització que no tothom veia amb bons ulls (...) A més de fer la seva feina de la millor manera possible, els periodistes especialitzats en medi ambient han ajudat a difondre el treball dels

científics i han facilitat la difusió de les reivindicacions ecologistes». Doncs, bé, en aquest *Directori...* no hi figura cap dels pioners del periodisme ambiental català, que van fundar el Col·lectiu de Periodistes Ecologistes, la majoria dels quals continua en actiu encara que no en els mitjans on treballen els associats del GIA. En el directori no hi són Santiago Vilanova, Xavier Garcia, Xavier Borràs, Jaume Reixach o Josep Català, entre d'altres; tampoc no s'hi esmenta experts i científics com Josep Puig i Pere Carbonell, vinculats de sempre al món de la informació mediambiental. En l'apartat destinat a les ONG ambientalistes tampoc no hi trobem Una Sola Terra, Eurosolar, el Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear, Alternativa Verda (ONG) o l'Entesa Catalana per unes Energies Netes i Renovables, entitats també relacionades amb els periodistes censurats. Elcacho, el seu grup del

GIA i l'ACCC s'han destacat per monopolitzar la informació científica i ambiental als diaris de Barcelona i a les universitats i han marginat tot el que estigui relacionat amb la tasca dels membres del Col·lectiu esmentat: publicació de llibres, organització de simposis, conferències i projectes. I per aconseguir tanta eficàcia han rebut el suport econòmic de societats industrials i empreses contaminants que es pinten de verd i manipulen el concepte de sostenibilitat. Esperem que els nous aires que es respiren en el Departament de Medi Ambient i Habitatge acabin amb la prepotència d'aquest grup d'oportunistes i es deixi de subvencionar projectes com aquest *Directori de Comunicació Ambiental*. O que, pel cap baix, se'ls exigeixi objectivitat i no «l·listes negres». Proponem que el pròxim *Directori* sigui finançat per Novartis, la multinacional dels transgènics que tan bones relacions té amb el GIA.